

Funded by the European Union

Šviesti, įtraukti, įgalinti: per kultūrą į bendruomenę

Nr. 2023-1-LT-KA210-ADU-000152069

Gerosios praktikos pavyzdys. Lietuva	
Pavadinimas	Kultūros mozaika: tradicijų tyrinėjimas interaktyvių viktorinų pagalba
Įgyvendinimo vieta	LRBA
Veiklos tipas (kursas/seminaras/socialinis renginys/kt.)	Seminaras
Formatas (internetu/gyvai/mišrus)	Gyvai
Įgyvendinimo lygis (vietinis, regioninis, nacionalinis, tarptautinis)	Vietinis
Tikslinės grupės	Seminaras skirtas įvairių poreikių suaugusiems dalyviams, įskaitant besimokančiuosius visą gyvenimą, bibliotekų lankytojus, kultūros centrų lankytojus ir bendruomenės narius, kurie domisi kultūriniu švietimu. Jis ypač tinka neformaliojo mokymosi aplinkai, suaugusiųjų švietimo programoms ir skirtingų kartų grupėms. Išankstinės kultūrinės žinios nereikalingos, todėl veikla prieinama visiems besimokantiejiems.

Tikslai	1. Įtraukti dalyvius į viktorina pagrįstą mokymosi patirtį, kuri didina kultūros žinių prieinamumą, daro mokymąsi interaktyvesniu ir malonesniu. 2. Įvertinti ir išplėsti dalyvių supratimą apie kultūros paveldą, įskaitant tradicijas, papročius, istorinius faktus ir kultūros simbolius. 3. Skatinti aktyvų dalyvavimą ir įsitraukimą, mokyti besimokančiuosius kritiškai mąstyti ir realiuoju laiku atsakyti į kultūrinės tematikos klausimus. 4. Sukurti dinamišką, neformalią mokymosi aplinką, kurioje kultūra tyrinėjama per žaismingą iššūkį ir atradimus. 5. Skatinti žinių įsisavinimą ir gilesnį apmąstymą, naudojant viktorinos formatą pagrindinėms kultūros sąvokoms sustiprinti per pakartojimą ir grįžtamąjį ryšį. 6. Skatinti diskusijas ir idėjų mainus, nes viktorinos klausimai žadina smalsumą ir kviečia dalyvius dalytis tuo, ką jie žino, arba patiems mokytis iš kitų. 7. Įvertinti dalyvių bazinės kultūros žinias patraukliu būdu, padedant nustatyti jų mokymosi poreikius ar interesus tolesniam tobulėjimui. 8. Remti įtraukų kartų mokymąsi užtikrinant, kad jis būtų prieinamas ir aktualus auditorijoms su skirtingu kultūros žinių lygiu.
---------	--

Veiklos santrauka	Ši veikla įtraukia dalyvius į dinamišką kultūrinę viktoriną, skirtą patikrinti ir išplėsti jų žinias apie paveldą, tradicijas, papročius ir simbolius. Viktorinos formatas sujungia mokymąsi su žaisminga konkurencija, todėl veikla yra ir edukacinė, ir maloni. Dalyviai atsako į kruopščiai parengtų klausimų seriją apie nacionalines šventes, tradicijas, tautinius drabužius, patiekalus, istorinius faktus, kultūros paminklus ir kt. Viktorinoje gali būti dalyvaujama individualiai arba komandomis, skatinant visų aktyvų dalyvavimą, bendradarbiavimą ir diskusijas. Sesija prasideda trumpu įvadu, po kurio seka pati viktorina ir trumpa aptarimų fazė, kurios metu dalyviai dalijasi asmeninėmis įžvalgomis. Formatas skatina kritinį mąstymą, greitą įsiminimą ir tarpkultūrinį mokymąsi draugiškoje, įtraukioje aplinkoje. Ši veikla ypač efektyvi neformaliojo švietimo aplinkoje ir padeda stiprinti kultūrinį sąmoningumą per žaidybinę sąveiką.
--------------------------	--

Metodika ir procedūra

1. Sveikinimas ir įvadas:

- Pasveikinkite dalyvius ir sukurkite jaukią atmosferą.
- Pristatykite seminaro tikslą: tyrinėti ir apmąstyti kultūros žinias.
- Trumpai paaiškinkite formatą ir kaip veikia viktorina (pvz., kelių pasirinkimų, komandinis žaidimas, taškų skaičiavimas ir t.t.).
- Pabrėžkite, kad tai ne testas, o žaisminga ir edukacinė patirtis.

2. Komandų formavimas ar individualių žaidėjų įtraukimas:

- Priklausomai nuo grupės dydžio, padalykite dalyvius į mažas komandas (2–5 žmonės) arba leiskite jiems žaisti individualiai.
- Jei įmanoma, užtikrinkite komandų įvairovę (pvz., amžius, kilmė), kad paskatintumėte diskusijas.

3. Viktorinos veikla:

- Startuokite viktoriną (<https://wayground.com/>) ir pradėkite skaityti klausimus balsu arba rodyti juos ekrane.
- Po kiekvieno klausimo skirkite trumpą akimirką klausimui apmąstyti ar aptarti prieš pasirenkant atsakymą.
- Įtraukite įvairių klausimų (pvz., tradicijos, maistas, drabužiai, festivaliai), Simbolių ir geografijos (pvz., vėliavos, paminklai), įdomių faktų. Išlaikykite lengvą ir įtraukiantį toną; po kiekvieno atsakymo paaiškinkite atsakymus.
- Stebėkite rezultatus, jei naudojamas konkurencinis formatas.

4. Grupinė refleksija ir diskusija:

- Pakvieskite dalyvius pasidalyti savo mintimis: - Kokie klausimai juos nustebino?
- Ką jie sužinojo? - Ar jų kultūrose yra panašių ar skirtingų tradicijų?
- Skatinkite atvirą diskusiją, kad pagilintumėte kultūrinį supratimą.

5. Santrauka ir užbaigimas:

- Apibendrinkite pagrindinius mokymosi punktus.
- Pabrėžkite, kaip viktorinos gali būti naudojamos kultūriniam švietimui padaryti

	interaktyvesniu. - Padėkokite dalyviams už jų įsitraukimą. Pasirinktinai pasiūlykite mažus simbolinius prizus ar sertifikatus.
--	--

Reikalingi ištekliai/medžiagos/aplinka	1. Techniniai ištekliai: - Kompiuteris ar nešiojamasis kompiuteris – viktorinai paleisti ir klausimams rodyti. - Projektorius ir ekranas arba didelis monitorius – vizualiam viktorinos klausimų pateikimui visai grupei. - Interneto ryšys – jei naudojama internetinė viktorinos platforma (neprivaloma, jei viktorina vykdoma neprisijungus). - Garsiakalbiai – jei viktorina apima garso įrašus (pvz., muziką, šnekamąją kalbą). - Nuotolinis pultelis ar klaviatūra – klausimams naršyti pristatymo metu. 2. Spausdintos ar skaitmeninės medžiagos: - Parengti viktorinos klausimai ir atsakymai, pageidautina suskirstyti pagal temas (tradicijos, maistas, šventės ir t.t.). Gali būti sukurti iš anksto ir atspausdinti arba pateikti per PowerPoint, PDF ar internetinę viktorinos priemonę. - Rezultatų lapai arba komandų vardų kortelės – taškams sekti rankiniu būdu (jei nenaudojama automatinė sistema). - Atsakymų lapai ir rašikliai – jei dalyviai atsako raštu. - Refleksijos vadovas / diskusijų klausimai – diskusijai po viktorinos palengvinti. - Dalyvavimo sertifikatai arba maži simboliniai apdovanojimai – neprivaloma, bet motyvuoja. 3. Žmogiškieji ištekliai: - Fasilitatorius / moderatorius – sesijai vadovauti, klausimams pristatyti ir diskusijoms moderuoti. - Techninis asistentas (neprivaloma) – padėti su įrangos nustatymu ir viktorinos valdymu. - Vertėjas / kultūros ekspertas (neprivaloma) – daugiakalbėje ar tarpkultūrinėje aplinkoje. 4. Turinys - Kultūriškai subalansuotas viktorinos turinys atspindintis įvairias tradicijas, šventes, maistą, paminklus, posakius ir t.t. - Įsitikinkite, kad turinys yra tinkamas dalyvių kilmei ir gerbia kultūrinius skirtumus. - Informacijos šaltiniai – pvz., spausdinta
---	--

	medžiaga, nacionaliniai kultūros portalai, vietos istorijos ištekliai ar patikimos edukacinės svetainės.
--	---

Poveikis	- Padidėjęs kultūrinis sąmoningumas. Dalyviai įgyja platesnį supratimą apie kultūros tradicijas, papročius ir vertybes per įtraukiantį ir įsimintiną viktorinos turinį. - Pagerėjęs žinių įsisavinimas. Viktorinos formatas akcentuoja pagrindinius kultūros faktus ir idėjas žaismingu, pasikartojančiu būdu, kuris palaiko ilgalaikę atmintį. - Padidėjusi motyvacija ir malonumas. Žaidybinis mokymasis skatina smalsumą ir malonumą, todėl kultūrinis švietimas atrodo mažiau formalus ir tampa prieinamesniu. - Padidėjęs pasitikėjimas kultūros temomis. Dalyviai jaučiasi labiau pasitikintys aptardami ir atpažindami kultūros elementus, ypač po teisingų atsakymų į klausimus ar mokymosi iš klaidų. - Sustiprinta socialinė sąveika ir dialogas. Komandinis viktorinos formatas skatina bendravimą, bendradarbiavimą ir pagarbias diskusijas, net ir tarp skirtingų kartų ar kultūrų. - Paskatintas susidomėjimas tolesniu mokymusi. Įtraukianti viktorinos prigimtis sukelia smalsumą, dažnai įkvepiant dalyvius giliau tyrinėti kultūros temas jau po seminario. - Įtrauki mokymosi aplinka. Neformalus, viktorina pagrįstas formatas leidžia dalyvauti visiems dalyvauti, nepriklausomai nuo amžiaus, kilmės ar išankstinių žinių.
Organizatoriai	
Organizacijos/neformalios grupės pavadinimas	LRBA
Tinklalapis/kontaktai	www.lrba.lt

Trumpas organizacijos aprašymas	LRBA yra gyvybingas, į ateitį orientuotas tinklas, jungiantis bibliotekas visoje šalyje, įskaitant didžiąsias institucijas Vilniuje ir Kaune, kituose didžiausiuose Lietuvos miestuose. Įkurta 2012 m., LRBA atlieka gyvybiškai svarbų vaidmenį stiprinant bibliotekų kultūrinį, švietimo ir socialinį poveikį bendruomenėse. Būdama įsipareigojusi Vadovaujama įsipareigojimo inovacijoms ir bendradarbiavimui, asociacija remia bibliotekas diegiant naujas technologijas, didinant skaitmeninį raštingumą ir skatinant mokymąsi visą gyvenimą. Ji skatina profesinį tobulėjimą užtikrina, kad bibliotekininkai būtų kvalifikuoti ir gerai prisitaikantys sparčiai besikeičiančiame pasaulyje. LRBA taip pat propaguoja bibliotekų, kaip įtraukių, prieinamų erdvių, kurios skatina bendruomenės ryšius ir įgalina asmenis per žinias, svarbą. Dalyvaudama modernizavimo programose, organizuodama novatoriškus projektus ir kurdama partnerystes su vietos ir tarptautinėmis organizacijomis, LRBA padeda formuoti Lietuvos bibliotekų ateitį, paversdama jas esminiais kultūros ir švietimo centrais savo bendruomenėms.
---------------------------------	---

Europos Komisijos parama nereiškia, kad ši publikacija atspindi oficialią Komisijos nuomonę. Už šioje medžiagoje pateiktos informacijos turinį atsako tik autoriai, ir Komisija negali būti laikoma atsakinga už bet kokią galimą jos panaudojimą.